

N° 19.
D. 22. Stycznia.
NIEDZIELA.
ROK 1826.

KURJER

Warszawski

WSPOMNIENIA.

Zgon Jerzego Radzi-
wiłła kardynała 1600.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Nader dotkliwą stratę poniosła *Polska* przez zgon ś.p. JW. Stanisława Staszica Ministra Stanu, Dyrektora ieneralnego przemysłu i kunsztów, Prezesa Towarzystwa Króle: Warsz: Przyjaciół nauk, Kawalera Orderów *Orła białego* i *S. Stanisława I. Klasy*. Wzór gorliwości Obywatelskiej! Opiekun kunsztów i nauk, Dobroczyńca cierpiącej ludzkości, nieżył dla siebie, lecz wszystkie swe zdolności, prace, majątek, siły poświęcał Ojczyźnie! Onegdaj po krótkiej słabości oddał duszę Przedwiecznemu! Nigdy między *Polakami* nie zginie droga pamiątka tego czci i uwielbienia godnego Meża. Towarzystwo Królew: Warszaw: Przyjaciół nauk, któremu tak długo przewodniczył, które wspierał, któremu tak wspaniały wystawił przybytek; obdarzeni swobodą i majątkiem mieszkańcy *Hrubieszowa*, tyle instytutów naukowych i użytecznych któremi się troskliwie opiekował; tyle nieszczęśliwych których bezimiennie wyrwał z nędzy, świadczyć będą przez długie lata o życiu Stanisława Staszica. Niedoczekał chwili w której miał być nakładem jego wzniesiony w stolicy *Polski* pomnik nieśmiertelnemu *Kopernikowi*. Pokój popiołom szanownego Urzędnika, Obywatela, Ojca nieszczęśliwych!!! (Zył lat 71.)

W tych dniach odebrał Księgarz N. *Glücksberg* Typograf Uni: 2gi transport *Baik Frytowa* drukowanych w *Paryżu* z tłumaczeniem,

wierszem *Francuzkim* i *Włoskim*. Exemplarz tych *Baik* we 2ch tomach in 8. na welinie i pięknymi rycinami kosztuje zł: 39. Ze uczona nasza publiczność umie cenić piękności i oryginalność *Rossyjskiego* bajkopis i poety Pana *Frytowa*, dowodem jest skwapliwość z jaką pierwsze exemplarze tu w *Warszawie* rozkupione były.

X. *Mrongovius*, chlubnie znany z kilku dzieł o języku *polskim*, a szczególnie z niemiecko-polskiego Słownika, wydanego niedawno w *Gdańsku*, otrzymał zaszczytne wezwanie. Kanclerz Cesarstwa rossyjskiego Hrabia *Rumianców*, sławny opiekun nauk, zaprosił go by jego kosztem objechał siedziby dawnych *Kaszubów* i starał się ile możności zebrać słownik ich gasnącego języka, oraz podania utrzymujące się jeszcze w ustach tych *Pomorzan*.

Wykaz żywności do M. S. *Warszawy*, oraz Przedmieścia *Pragi* przez rok 1825 przywiezionych: Żyta korey 98,009, ówier: 3, Pszenicy kor: 125,322, Grochu k. 11,842, ówier: 2, Gryki k. 3,548, ów: 1, Jęczmienia k. 185,806, ów: 2, Owsa k. 301,25, ów: 2, Siana fur 70,120, Słomy fur 36,342, Drzewa f. 21,251, Węgla f. 18,342, Maki Pszennej korey 3,548, Żytniej kor: 55,546, Gryczanej k. 2,381, Kaczy Jaglanej korey 5,906, Gryczanej k. 14,354, Jęczmiennej 28,564, Wołów sztuk 51,761, Cieląt sztuk 33,992, Wieprzów sztuk 44,382, Baranów szt: 40,297, Drobin sztuk 746, 25, Masła fasek 123,469, Słoniny polci 2,638, Jaj

kop 180,324, Sera kop 643,370.

Na ostatnich Targach *Warszawskich* płacono za Korzec Żyta zło: od 8 i pół do 10. — *Paznicy* od 13 do 18. — *Jęczmienia* od 7 do 9. — *Owsa* od 4 i gr: 20 do 5 i gr: 10. — *Siana* furę jednokonną od 9 i pół do 14, parokonną od 16 do 22 i pół. — *Słomy* furę zwyczajną od 5 do 7.

Pak Antoni Parobek, zamieszkały pod N. 306 w Rynku Nowego Miasta, lat 21 mający, w dniu 16 b. m. poszedłszy spać do piwnicy w której stało kilkadziesiąt Beczek Piwa niewyrobionego, żyć przestał; było już wiele przykładów w różnych krajach że nagle śmierć nastąpiła z powodu zagęszczonego powietrza w piwnicach.

Skorowidza Dziennika Praw Królestwa Polskiego od tomu I do VI, tudzież zabawnego dziełka *Sybilla wieszczka, czyli Kabała liczbowa*, dostać jeszcze można już tylko w Warszawie w Księgarni JP. *Brzeziny* przy ulicy Miodowej, i w Składzie handlu JP. *Ciechanowskiego* na rogu ulicy Senatorskiej i Podwał; pierwszego egzemplarz po zł: 4, drugiego po zł: 1. — S. P.

Dziś mrozu stopni 18. —

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Od Granic Tureckich.

Listy z *Hydry* które dochodzą aż do 18 z. m. donoszą iż twierdza *Napoli di Romanja* znajdowała się w stanie obronnym. Twierdza *Missolongja* trzyma się walecznie, *Kapudan Basza* mimo wszelkich usiłowań, dotąd nie stanowiącego pod tą twierdzą nie zdziślał. Flota tego *Baszy* krąży dotąd niedźdy *Patras* i *Missolongja*. *Ibrahim Basza* dowiedziawszy się że działania wojenne *Kapudana Baszy* tak upornie idą pod *Missolongją*, niemniej że ani jeden *Grek* dotąd nie oświadczył poddać się *Ibrahimowi*, pustoszy z wszystkich stron Mo-

reg. Ta okoliczność jest jasnym dowodem, że naród *Grecki* iednomyślnie chce wspierać sprawę ojczyzny. — Listy z *Peloponezu* donoszą, że dowódcy greccy *Kollokotroni* i *Nikitas*, iaknajbardziej usiłują w krócie utworzyć powstanie narodowe dla obrony ojczyzny. D. 5 z. m. przybyła wiadomość z *Korsu*, że d. 1 z. m. napadli *Grecy* na flotę *Kapudana Baszy*, spalili wielką fregatę i 3 korwety, niemniej 6 okrętów transportowych zabrali. Późniejsze wiadomości z *Zante* donoszą, że Admiral greck *Sakturys* miał powtórnie odebrać *turkom* 2 okręty, niemniej że *Ibrahim Basza* posłał swoich aientów do walecznych dowódców twierdzy *Mossolongji*, przez których ofiarował im bardzo korzystną kapitulację, iednak ci z pogardą ją odrzucili. — Słychać że *Sultan* ogłosił *Ibrahima Baszę* naczelnym dowódcą całego wojska *tureckiego*. —

z Paryża.

Żuż liczą w *Paryżu* przeszło 20 domów handlowych, które do 8 b. m. w tamecznej gieldzie kupieckiej są ogłoszone za upadłe, kilka tych domów mają zamiar układać się z swemi wierzycielami, inne żadnego nato niemają funduszu. Pan *Rechlin* deputowany z departamentu wyższego *Renu* doręczył Panu *Perje* znaczną sumnę, którą mieszkańcy tego departamentu złożyli dla rodziny *Jenerała Foa*; summa ogólnej składki dla tej rodziny wynosi teraz 699,067 fr: 40 centymów. — w *Paryżu* Sąd Policyjny wskazał 2 ludzi na 6 dni do więzienia, że bez pozwolenia władzy policyjnej sprzedawali publicznie opis życia *Jenerała Foa*, niemniej ryciny wystawiające jego pogrzeb. — Potwierdza się wiadomość że dnia 3 b. m. o godzinie 5 po południu zakończył życie w *Marsylii* *Xże Albufera Ludwik Gabryel Susze*, Marszałek i Par państwa francuzkiego, Kawaler i Komandor wielu orderów, urodzony d. 2 Marca

1772 r. Ten sławny woownik cierpiał do 2 lat chorobę z której miał nadzieję wyleczyć się przez łagodne klima panujące w okolicach *Marsylii*, i dla tego tam sobie obrał mieszkanie; na 4 dni przed zgonem napisał testament. Małżonka zmarłego Xiecia jest oczekiwana wraz z dziećmi w *Paryżu*. — Xże *Mateusz Montmorency* miał szczególnie posłuchanie u Króla francuzkiego. — w *Klermont* młody Aktor ucząc się roli wypadł z okna i w krótkce zakończył życie. — w *Lionie* utworzyło się Towarzystwo *Fabrykantów* które ma za cel wspierać nowe wynalazki, to Towarzystwo liczy już 40 członków z którymi są najzamożniejsi fabrykanci. — Donoszą z *Jle - de Frans* że na półsfierzu australnym odkrytym został pomiędzy konstellacjami bieguna południowego ieden z największych *komet* iakie kiedykolwiek widziano, daleko większy od komety z 1811. Gdy go postrzeżono w ostatnich dniach Września miał blask *Pleiad*, wyniesiony od 16 do 18 stopni, zgonem bardzo krótkim: iego blask powiększył się potem, ogon przedłużył się, a to i iego wsteczny ruch pomiędzy gwiazdami, sprawia domysł że się szybko do ziemi przybliża. W połowie Października na początku nocy gdy ciężyć nie wszedł, był najpiękniejszem ciałem na horyzoncie. Pewien astronom okrętu angielskiego *Espiegle* czynił postrzeżenia nad tym kometa i udzielił ich astronomowi Królewskiemu na przylądku *Dobrej Nadziei*, który ich skutek ogłosił. —

w Jednem z najnowszych dzieł *X. Prata*, umieszczone są rozmaite wiadomości *Statystyczne*, a między niemi następująca. Na całej kuli ziemskiej znajduje się teraz mieszkańców 670 milionów, to jest *Katolików* 120 milionów, *Protestantów* różnych wyznań 40 milionów, Religji *Greckiej* 36 mil., *Żydów* 4 mil., *Ma-chometanów* 70 mil.; a reszta *Pogan* wszelkich

obrzędów. — Słychać że jeszcze nie są ukończone układy handlowe między *Francją* a *Anglią*. — Ministrowie *Hiszpańscy* postanowili wszelkie dochody skarbowe puścić w prywatną dzierżawę, lecz zapewne to przedsięwzięcie nie dojdzie do skutku, bo nikt nie ma ochoty należeć do tej entrepryzy. — Straszliwa Pomyłka przyprowadziła śmierć Pana *Brilman* doktora chirurgji bardzo cenionego w *Lille*; chciał wypić szklankę *wody gumowanej*, lecz osoba która ją przygotować miała, rozpuściła *arszeniku* zamiast *gummy arabskiej*. Chociaż doktor *Brilman* nie połknął całkowitej dozy, skutki trucizny w krótkce dały się uczuć i skończył pomimo wszelkiego ratunku. —

z Niemiec.

Po ukończonej żałobie, Amatorowie złożeni z dostojnych osób grać będą w *Wiedniu* na prywatnym teatrze, traędją Szylera *Maria Sztuard*; główną rolę przedstawi Małżonka *Arcy-Xcia Karola*, ubiór iej i ozdoby do tej roli mają wartości 800,000 złp: — Niezmierny natłok Ludu odwiedzał zwłoki sławnego *Malarsza Dawida* w *Bruxelli*, głowę nieboszczyka uwieczono *laurem*, a na stopniach katafalku umieszczono iego sławny obraz wystawiający przejście *Napoleona* przez górę *S. Gotarda*. — Gdy wielu *Młodych Ludzi* miejskiego stanu po wyjściu ze szkół w krótkce zapomina czego się w nich nauczyli, gdyż większa ich część niema żadnej sposobności ćwiczyć się w tem czego się nauczyła ani rozwinąć swoich zdolności, przeto wydział towarzystwa „*pospolitego pożytku*“ w *Greningen* postanowił, utworzyć instytut w którym tacy młodzieńcy mogliby się ćwiczyć i wydoskonalać w tem wszystkim czego się w szkołach nauczyli. — **DONIESIENIA.**

Skład mój Papieru i Materiałów piśmiennych iako też Ceraty i Papieru kolorowego fabryki

własnej, który do tych czas na Krakowskiem Przed: pod Nr 450 utrzymywałem, przeniosłem teraz:

na ulicę Senatorską pod Nr 452, do domu Wgo Zawadzkiego (gdzie do tych czas handel Sukienny JP. Lotticha exystował). Mam oraz zaszczytawiadomić niniejszym Prześwietną Publiczność iż pierwszy Transport

K O R K O W

fabryki własnej krajowej otrzymałem, których w rozmaitej dobroci i gatunku, w partjach znacznych iako i na kopy w Magazynie moim każdego czasu dostać można, również obstalunki natankowe przyjmowane, i z wszelką gorliwością wykonywane będą. Niemniej otrzymałem nowy zapas malowanych Ceratowych przykrycia stoły i komody, iako też prawdy z Lanszaftami lub z kwiatami, i podkładki pod szklanki i butelki. Czem, przy cenach niskich, Prze: Publicz: polecam się. — Warszawa d. 22 Stycznia 1826 r. — *E. W. Euhnke.*

w Dniu 23 Stycznia r.b. o godzinie 9 zrana przy ulicy Przyrynek w domu Nr 1911 prawnie zajęte ruchomości iako to: Krzesła, Kanapa, Komoda, Stoły, Łóżka, i.t.d. po południu zaś o godzinie 2 przy ulicy Podwałe w domu Nr 532 Stolik, Biórka, lustra, Pantaljon, Landszafty, e.t.c. przez publiczną licytację sprzedane będą. — *A. Topolski Kom: Sąd:*

Uprasza się najusilniej o zwrot Zegarka srebrnego z dwoma złotymi obrączkami i złotym sznurkiem, który dnia 18 b.m. wieczorem zostawiono w jednej z Szynkowni przy ulicy Senatorskiej lub Krakow: Przed: przyrzeka się nagrodą, gdy będzie oddany do Drukarni Kurjera.

Na rogu ulicy S. Jerskiej przy Ogródku Krasniskich Nr 2264, całe I piętro z 9 Pokoi, Garderoba, Kuchnia, Spizarnia, Gora, Piwnica, Stajnia, Wozownia, od Wielkiej Nocy do naiecia; udać się do Korzenne-go Sklepu JP. Grabowskiego na dole w tymże domu.

Pewna osoba do 50 kilka lat mająca, posiadająca doskonale talent muzyki, życzy sobie wejść w obowiązki do znacznego iakiego domu na Rządę lub dawania lekcji z fundamentów na fortepianie, skrzypcach i śpiewania, można o niej dowiedzieć się w do-

mu pod Nr 1328 przy ulicy Sto Krzyskiej na Izem piętrze.

Dom murowany o iednem piętrze z ogrodem fruktowym w Warszawie przy ulicy Mokołowskiej Nr 1661 leżący, iest zwolnej ręki do sprzedania, mający chęć nabycia, uda się do właściciela przy ulicy S. Krzyskiej pod Nr 1321 mieszkającego.

Znaleziono w dniu 21 b.m. przy ulicy Królewskiej Pudełko z dwoma flaszeczkami Perfum i innemi rzeczami. Właściciel za udowodnieniem własności od bierze przy ulicy Leśno pod Nr 663, na 3 piętrze u Konstancji Ettinger.

w Rynku Starego Miasta pod Nr 39 całe dolne mieszkanie do naiecia od Wielkiej Nocy, w którym oddawna Szynk exystuje, życzący uda się pod Nr 430 przy Krakowskiem Przedmieściu do Jagielskiego.

Znalezione papiery należące do Rembielińskiego Dzierżawy Dóbr Grąbkow; można odebrać w Drukarni Kurjera.

Podpisany Komornik podaje do wiadomości, iż dnia 23 Stycznia r.b. o godzinie 10 rano w Rynku Starego Miasta przez publiczną licytację sprzedanemi będą Skóry wołowe, za gotowe pieniądze. —

Jan Fabicki Komornik p. T.C.W.M.

Ponieważ droga do sprowadzania po nadwiśle iest teraz w dobrym stanie, przeto uwiadamia się interesowane osoby, iż są do sprzedania Galary z pod Soli, za pomierną cenę; bliższą informacją można pwwziąć w domu pod Nr 2950 przy ulicy Solec, na przeciwko Nowej Drogi.

u Wexlarza G. A. Loewe przy ulicy Miodowej pod Nr 492 są czarne Sukna średniego gatunku dane w łom, które na cenę od 7 do 14 zł: łokieć sprzedają się. Są także cienkie Sukna czarne, na Suknie żółte Damskie.

Podpisana zamieszkała pod Nr 733, przy ulicy Leśno ma zaszczyt uwiadomić Szano: Publi. iż przyjmie do prania Rękawiczki Duńskie i glansowane, tak białe iako i kolorowe, za nagrodą umiarkowaną, od par długich Rękawiczek zł: 1, od krótkich gr: 15.

Józefa Schmauch.

Uwiadamia się Publiczność, że do Magazynu Chrzanoskich, przy ulicy Zabiej pod Nr 950, nadeszły świeże Sery z nazwiskiem Gruier i de Brier i przedają się za pomierną cenę.

Dnia 19 we Czwartek o godzinie 2 z południa, zginął Charek angielski iasno żółtawy, chudy; uprasza się każdego, za przyzwoitą nagrodą oddać go przy ulicy Leśno pod Nr 737 na I piętro.